

๓. การวิเคราะห์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

๓.๑ การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานภาพการพัฒนาท้องถิ่นในปัจจุบัน เป็นการประเมินโดยวิเคราะห์ถึงโอกาส และภาวะคุกคามหรือข้อจำกัด อันเป็นสภาวะแวดล้อมภายนอกที่มีผลต่อการพัฒนาด้านต่างๆของท้องถิ่น รวมทั้งการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของท้องถิ่น อันเป็นสภาวะแวดล้อมภายในของท้องถิ่น ซึ่งทั้งหมดเป็นการประเมินสถานภาพของท้องถิ่นในปัจจุบันโดยเป็นการตอบคำถามว่า “ปัจจุบันท้องถิ่นมีสถานภาพการพัฒนาอยู่จุดไหน” สำหรับใช้เป็นประโยชน์ในการกำหนดการดำเนินงานในอนาคตต่อไป ทั้งนี้โดยใช้เทคนิค SWOT analysis การพิจารณาถึงปัจจัยภายใน ได้แก่จุดแข็ง (Strength = S) จุดอ่อน (Weakness = W) และปัจจัยภายใน ได้แก่ โอกาส (Opportunity = O) และอุปสรรค (Threat = T)

จุดแข็ง (Strength = S)

๑. องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด ทำให้รับทราบถึงสภาพปัญหาความต้องการของประชาชนและมีความเข้าใจถึงสภาพแวดล้อมในพื้นที่ได้เป็นอย่างดี
๒. สภาพพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตะพานเป็นที่ราบลุ่มและมีแหล่งน้ำธรรมชาติ เหมาะสำหรับการประกอบอาชีพเกษตรกรรม
๓. องค์การบริหารส่วนตำบลตะพาน มีเขตพื้นที่ความรับผิดชอบไม่กว้างมากนัก ทำให้ง่ายแก่การบริหารจัดการและการพัฒนาในด้านต่างๆ
๔. ผู้บริหารท้องถิ่นสนับสนุนแนวคิดและกำหนดนโยบายการพัฒนาในด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง
๕. การเมืองในพื้นที่ไม่มีความรุนแรง ประชาชนในพื้นที่อยู่กันแบบเครือญาติ
๖. มีการส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมหลักสูตรต่างๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ
๗. มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ในรูปแบบของเวทีประชาคม รวมถึงการจัดกิจกรรมงานประเพณี และกิจกรรมนันทนาการต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

จุดอ่อน (Weakness = W)

๑. รายได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบลตะพานจัดเก็บเองมีน้อย ซึ่งรายได้ส่วนใหญ่เป็นงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากส่วนกลาง จึงทำให้มีงบประมาณไม่เพียงพอในการบริหารจัดการ ทำให้การพัฒนาไม่ครอบคลุมในทุกด้าน ทำให้ประชาชนได้รับบริหารและการช่วยเหลือต่างๆ ไม่ทั่วถึง
๒. สภาพพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตะพานเป็นที่ราบลุ่ม ทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมบ่อยครั้ง และในช่วงฤดูแล้งก็เกิดปัญหาขาดแคลนน้ำอย่างรุนแรง
๓. มีบุคลากรไม่เพียงพอกับปริมาณงานที่เพิ่มขึ้น และบุคลากรบางส่วนขาดความรู้ความเข้าใจในกฎระเบียบและข้อปฏิบัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ตลอดจนขาดความรู้ความชำนาญในด้านเทคโนโลยีสำหรับการปฏิบัติงาน

๔. ขาดอุปกรณ์ที่มีคุณภาพและทันสมัยสำหรับใช้ในการปฏิบัติงาน และอุปกรณ์สำหรับใช้ในการปฏิบัติงานที่มีอยู่ไม่เพียงพอ

๕. ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเมืองการปกครอง หลักการมีส่วนร่วม การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวภายในชุมชน การบริหารจัดการกลุ่มอาชีพให้มีประสิทธิภาพและยังไม่เข้าใจบทบาทของตนเองในการพัฒนาท้องถิ่นเท่าที่ควร

โอกาส (Opportunity = O)

๑. รัฐบาลได้ให้ความสำคัญและให้การสนับสนุนการดำเนินงานของท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น

๒. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น โดยที่หน่วยงานส่วนกลางและส่วนภูมิภาคส่งเสริมและสนับสนุนการถ่ายโอนภารกิจให้แก่ อบต.

๓. เทคโนโลยีสารสนเทศมีความก้าวหน้า ทำให้การติดต่อสื่อสารหรือการปฏิบัติตามนโยบายเป็นไปด้วยความรวดเร็ว

อุปสรรค (Threat = T)

๑. การแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นในบางเรื่อง เป็นงานที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายภาคส่วนและเกี่ยวข้องกับปัจจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ จึงไม่สามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาได้เต็มประสิทธิภาพ

๒. ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ค่อนข้างมากและละเอียดทำให้การดำเนินงานไม่คล่องตัว เกิดความล่าช้าในการทำงาน ประชาชนเกิดความเบื่อหน่าย

๓. ระเบียบกฎหมายที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอผู้ปฏิบัติงานต้องติดตามและเอาใจใส่อย่างต่อเนื่อง

การวิเคราะห์ศักยภาพ

๑. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ประเด็นการพัฒนา

ก่อสร้างถนนแอสฟัลคอนกรีต ถนน คลส. ระบบระบายน้ำ ระบบประปา ชุดลอก

ปัญหา / ความต้องการ

๑. ถนนภายในหมู่บ้านทรุดโทรม ถนนเชื่อมระหว่างหมู่บ้านเป็นลูกรัง เป็นหลุมเป็นบ่อ ถนนสู่พื้นที่การเกษตรไม่ได้มาตรฐาน เป็นลูกรัง เป็นหลุมเป็นบ่อ

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพ

การวิเคราะห์จุดแข็ง

๑. ภายในเขต อบต.ตะพาน การคมนาคมเชื่อมต่อภายในหมู่บ้านและระหว่างหมู่บ้านทั่วถึง

๒. พื้นที่การเกษตรมีถนนเข้าถึงแทบทุกพื้นที่

๓. รายได้ของ อบต.เพียงพอต่อการก่อสร้างได้เป็นส่วนหนึ่ง

๔. สมาชิกสภาเห็นความสำคัญในการก่อสร้างซ่อมแซม บำรุงรักษาถนนเป็นอย่างดี

การวิเคราะห์จุดอ่อน

๑. พื้นที่ในเขต อบต. กว้างขวางมีถนนและเส้นทางที่อยู่ในสภาพทรุดโทรม และไม่ได้มาตรฐาน
๒. การขยายถนนอาจทำให้เจ้าของบางรายไม่ยอมรับ
๓. รายได้ของ อบต. น้อยไม่เพียงพอต่อการก่อสร้าง ซ่อมแซมปีละหลายๆ

การวิเคราะห์โอกาส

๑. ได้รับความร่วมมือจากสภาในการจัดสรรงบประมาณ
๒. ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาด้านคมนาคม

การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคหรือข้อจำกัด

๑. ในเขตพื้นที่มีอาณาเขตกว้างขวางทำให้งบประมาณในการดำเนินการไม่เพียงพอ
๒. บุคลากรทางช่างมีน้อยไม่สามารถดูแลงานก่อสร้างได้ทั่วถึง
๓. ราษฎรบางกลุ่มที่มีพื้นที่ใกล้เคียงไม่ยอมสละที่ดินเพื่อการขยายถนน
๔. เพราะสภาพถนนระหว่างหมู่บ้านและเข้าสู่พื้นที่การเกษตรเป็นลูกรังที่ยังไม่ได้ปรับเกรด จึงเกิดความเสียหายได้ง่าย เวลาถึงฤดูฝนน้ำหลากเพราะตัดขวางทางน้ำ

ประเด็นการพัฒนา

ก่อสร้างร่องระบายน้ำ

ปัญหา / ความต้องการ

เกิดน้ำท่วมขังภายในหมู่บ้าน

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพ

ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง

๑. ราษฎรในพื้นที่ให้ความร่วมมือในการก่อสร้างได้
๒. สภาให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาและการจัดสรรงบประมาณ

การวิเคราะห์จุดอ่อน

๑. งบดำเนินการไม่เพียงพอในแต่ละปี
๒. ขาดบุคลากรทางช่าง เพราะมีจำนวนจำกัดแต่ปริมาณการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานมีจำนวนมาก
๓. ขาดวัสดุ - อุปกรณ์ เครื่องจักรกล

การวิเคราะห์โอกาส

๑. อบต. จัดสรรงบประมาณบางส่วน
๒. ขอรับงบสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือได้รับความร่วมมือ ประสานงานกับหน่วยงานอื่น เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด

การวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค หรือ ข้อจำกัด

พื้นที่ดำเนินการมีจำนวนมากแต่งบประมาณดำเนินงานมีจำกัด

ประเด็นการพัฒนา

ก่อสร้าง ปรับปรุงระบบประปาหมู่บ้าน

ปัญหา / ความต้องการ

น้ำประปาไม่เพียงพอ บางชุมชนยังไม่มีน้ำประปาใช้

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพ

การวิเคราะห์จุดแข็ง

๑. ในเขต อบต.ตะพานแต่ละหมู่บ้านมีน้ำใต้ผิวดินมากเพียงพอ
๒. ราษฎรให้ความร่วมมือใช้พื้นที่ในการขุดเจาะบ่อบาดาล

การวิเคราะห์จุดอ่อน

๑. ขาดบุคลากรทางช่างที่มีความรู้ความสามารถด้านการประปาโดยตรง เกิดปัญหาในการบำรุงรักษา ซ่อมแซม
๒. ขาดวัสดุ - อุปกรณ์ เทคโนโลยีในการตรวจสอบการขุดเจาะบ่อบาดาล และซ่อมแซมในขณะที่มีการ ชำรุด
๓. ราษฎรในเขตขาดจิตสำนึกการบำรุงรักษาการใช้น้ำอย่างถูกวิธี และประหยัด

การวิเคราะห์โอกาส

๑. ขอรับบสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น เช่น กรม ทรัพยากรน้ำ

วิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค หรือข้อจำกัด

๑. พื้นที่ดำเนินการมีจำนวนมากแต่งบประมาณดำเนินงานมีจำกัด

ประเด็นการพัฒนา

ติดตั้งไฟฟ้าสว่างภายในหมู่บ้านและขยายเขตไฟฟ้า

ปัญหา / ความต้องการ ถนนบางสาย หรือชุมชนยังไม่มีไฟฟ้าสาธารณะใช้

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพ

ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง

๑. อบต.ตะพาน มีข้อระเบียบ กฎหมาย สามารถดำเนินงานได้ตามอำนาจหน้าที่
๒. สภาฯให้ความสำคัญในการพิจารณาอนุมัติงบประมาณดำเนินการ

ผลการวิเคราะห์จุดอ่อน

๑. อบต.ตะพานขาดแคลนบุคลากรและเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการด้านช่าง ช่างวัสดุ – อุปกรณ์ เครื่องจักรกล และงบประมาณมีอยู่จำกัด ประกอบกับ อบต.ตะพาน มีเขตพื้นที่ความรับผิดชอบมากจึงทำให้การดูแลไม่ทั่วถึง
๒. จำนวนครัวเรือนในหมู่บ้านขยายเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

วิเคราะห์โอกาส

๑. ขอรับงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือได้รับความร่วมมือ ประสานงานกับหน่วยงานอื่น เช่น การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอพุนพิน

การวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค หรือข้อจำกัด

๑. งบประมาณไม่เพียงพอดำเนินการ

ประเด็นการพัฒนา

แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

ปัญหา / ความต้องการ

ขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรกรรม

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพ

การวิเคราะห์จุดแข็ง

๑. พื้นที่การเกษตรมีลำห้วย ลำคลอง เป็นจำนวนมาก
๒. พื้นที่การเกษตรตั้งอยู่นอกหมู่บ้าน
๓. ได้รับการประสานความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น เช่น กรมทรัพยากรน้ำ โครงการฝายแม้ว

การวิเคราะห์จุดอ่อน

๑. น้ำเพื่อการเกษตรต้องอาศัยน้ำฝนตามธรรมชาติ
๒. ประสบปัญหาภาวะฝนแล้ง
๓. พื้นที่ในการทำการเกษตรกรรมมีอาณาเขตกว้างขวางและมีเจ้าของครอบครองหลายเจ้า ในพื้นที่เขตติดต่อกัน
๔. ไม่มีแหล่งเก็บกักน้ำขนาดใหญ่ไม่สามารถเก็บน้ำได้จำนวนมาก
๕. งบประมาณดำเนินการมีจำกัด

ผลการวิเคราะห์โอกาส

๑. ได้รับความร่วมมือหรือประสานงานหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมทรัพยากรน้ำ

การวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคหรือข้อจำกัด

๑. ในเขตพื้นที่การเกษตรในพื้นที่เดียวกันมีเจ้าของหลายเจ้า ซึ่งต้องการแหล่งน้ำเฉพาะเขตของตัวเองเป็นส่วนตัวทำให้งบประมาณไม่เพียงพอในการดำเนินการ
๒. เกิดมลภาวะฝนแล้งไม่สามารถเก็บกักน้ำได้

๒. ด้านเศรษฐกิจ

ประเด็นพัฒนา

พัฒนากลุ่มอาชีพให้สามารถเพิ่มรายได้

ปัญหา / ความต้องการ

ผลผลิตการเกษตรตกต่ำ ต้องการมีอาชีพเสริมเพิ่มรายได้

การวิเคราะห์ศักยภาพ

การวิเคราะห์จุดแข็ง

๑. ในเขต อบต.ตะพาน มีกลุ่มอาชีพเสริมหลากหลายกลุ่ม
๒. ได้รับความร่วมมือประสานงานจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น พัฒนาชุมชน กศน.อำเภอ

การวิเคราะห์จุดอ่อน

๑. อบต.ขาดบุคลากรและงบประมาณในการปฏิบัติงานด้านส่งเสริมอาชีพ
๒. ขาดสถานที่จัดจำหน่ายสินค้า เช่น ลานค้าขายเขตตำบล
๓. ชุมชนขาดความเข้มแข็งในการรวมกลุ่ม และพัฒนาตนเอง
๔. ภายในเขตตำบลไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมขนาดย่อม
๕. สมาชิกกลุ่มขาดความรู้ทักษะในการพัฒนาฝีมือ และการจัดการด้านตลาด

การวิเคราะห์โอกาส

๑. รัฐมีนโยบายในการส่งเสริมอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชน
๒. ได้รับความร่วมมือ ประสานงานกับหน่วยงานอื่น เช่น เกษตรอำเภอ พัฒนาชุมชนอำเภอ

การวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรค หรือข้อจำกัด

๑. การผลิตสินค้าที่ตลาดไม่มีความต้องการ
๒. ประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม มีการผลิตสินค้าประเภทเดียวกัน ทำให้เกิดภาวะสินค้าล้นตลาด

๓. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประเด็นการพัฒนา

ปลูกป่าอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

ปัญหา / ความต้องการ

๑. ปลุกป่าในพื้นที่สาธารณะพื้นฟูธรรมชาติ
๒. ปรับปรุงภูมิทัศน์สองข้างทาง

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพ

การวิเคราะห์จุดแข็ง

๑. เขต อบต.ตะพาน มีพื้นที่ป่าสาธารณะกว้างขวาง
๒. ได้รับความร่วมมือ / ประสานงานการปลูกป่า รักษาเฝ้าระวังไฟ ภัยธรรมชาติจากหน่วยงานอื่น เช่น ป่าไม้เขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี
๓. สภาฯให้ความสำคัญการจัดสรรงบประมาณการดูแลฟื้นฟูป่าสาธารณะเป็นอย่างดี

การวิเคราะห์จุดอ่อน

๑. ในเขต อบต.ตะพาน มีเขตพื้นที่ป่าสาธารณะกว้างขวาง และชุมชนอยู่ห่างไกลจากการฟื้นฟูและดูแลไม่ทั่วถึง
๒. ขาดบุคลากรที่สามารถดูแลโดยตรงในภาวะเกิดภัยธรรมชาติ เช่น ไฟป่า
๓. การบุกรุก เฝ้า ถางพื้นที่ป่าสาธารณะเพื่อครอบครองเป็นพื้นที่ทำเกษตรกรรม

การวิเคราะห์โอกาส

๑. ได้รับความร่วมมือ และประสานงานจากหน่วยงานอื่น เช่น ป่าไม้เขต

การวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรค หรือข้อจำกัด

๑. ภาวะภัยธรรมชาติไม่สามารถควบคุมได้

ประเด็นการพัฒนา

พัฒนาสิ่งแวดล้อม

ปัญหา / ความต้องการ

มลภาวะเป็นพิษในชุมชน

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพ

การวิเคราะห์จุดแข็ง

๑. อบต.ตะพาน จัดตั้งงบประมาณจัดอบรมเพื่อบริหารจัดการขยะในชุมชน

การวิเคราะห์จุดอ่อน

๑. ราษฎรในพื้นที่ยังขาดจิตสำนึกในการคัดแยกขยะ
๒. ไม่มีร่องระบายน้ำเสียภายในหมู่บ้าน

๓. การดำเนินการจัดการสร้างบ่อขยะที่ได้มาตรฐานใช้งบประมาณสูงมาก อบต.ยังมิงบดำเนินการไม่เพียงพอ

การวิเคราะห์โอกาส

๑. ขอรับการสนับสนุนการดำเนินการจากหน่วยงานอื่น เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด สำนักงานสิ่งแวดล้อมจังหวัด

การวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคหรือข้อจำกัด

๑. งบประมาณดำเนินการมีจำกัด
๒. ต้องใช้พื้นที่ป่าสาธารณะเป็นจำนวนมาก

๔. ด้านการท่องเที่ยว

ประเด็นการพัฒนา

ส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน

ปัญหา / ความต้องการ

พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เพิ่มรายได้ในชุมชน

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพ

ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง

๑. อบต.ตะพาน มีทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถปรับปรุงให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ
๒. ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนา เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสุราษฎร์ธานี

การวิเคราะห์จุดอ่อน

๑. ขาดงบประมาณในการดำเนินการปรับปรุงภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยว
๒. ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการจัดการบริหารแหล่งท่องเที่ยว

การวิเคราะห์โอกาส

๑. ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานอื่น เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด
๒. ขอรับการสนับสนุนบุคลากรในการเผยแพร่ความรู้ในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคหรือข้อจำกัด

๑. การปรับปรุงพัฒนาภูมิทัศน์ใช้งบประมาณสูงมาก
๒. ราษฎรในพื้นที่ยังขาดจิตสำนึกในการประชาสัมพันธ์และขาดผู้นำแหล่งท่องเที่ยว